

הארכת כהונת שרה כחברה בוועדה לבחירת שופטים בנוסף לשר המשפטים

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 4(ב) לחוק-יסוד: השפיטה (להלן: "חוק-היסוד"), לקבוע כי כהונתה של השרה אורית מלכה סטרוק בוועדה לבחירת שופטים, תוארך בארבעה חודשים נוספים עד ליום ט' בתמוז התשפ"ד (15.7.2024), בנוסף לשר המשפטים המכהן כיושב ראש הוועדה מכוח חוק-היסוד.

דברי הסבר

רקע כללי

סעיף 4(א) לחוק-יסוד: השפיטה (להלן: "חוק-היסוד") קובע כי שופט יתמנה בידי נשיא המדינה לפי בחירה של ועדה לבחירת שופטים. סעיף 4(ב) לחוק-היסוד קובע כי הוועדה תהיה של תשעה חברים, שהם נשיא בית המשפט העליון, שני שופטים אחרים של בית המשפט העליון שיבחר חבר שופטיו, שר המשפטים ושר אחר שתקבע הממשלה, שני חברי כנסת שתבחר הכנסת ושני נציגים של לשכת עורכי הדין שתבחר המועצה הארצית של הלשכה; שר המשפטים יהיה יושב ראש הוועדה.

ביום 16.11.2023 התקבלה החלטת ממשלה מס' 1068 ולפיה השרה אורית מלכה סטרוק תכהן כחברה בוועדה לבחירת שופטים עד ליום ה' באדר ב' התשפ"ד (15.3.2024).

בהחלטה זו מוצע לקבוע כי כהונתה של השרה אורית מלכה סטרוק כחברה בוועדה לבחירת שופטים תוארך בארבעה חודשים נוספים עד ליום ט' בתמוז התשפ"ד (15.7.2024), בנוסף לשר המשפטים המכהן כיושב ראש הוועדה מכח חוק-היסוד.

יצוין כי מינוי זה עומד בדרישת סעיף 6(א3) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד – 1984, לפיו לפחות אחת מנציגי הממשלה בוועדה תהיה אישה.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי.

תקציב

לא רלוונטי.

השפעת המצבה על כוח האדם

אין השפעה.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 231 מיום 19.7.2020.

החלטת ממשלה מס' 296 מיום 4.8.2021.

החלטת ממשלה מס' 1068 מיום 16.11.2023

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

אין מניעה משפטית לאישור להחלטה.

סיווגים

סיווג ראשי: 04 החלטה על מינוי

תחום פעולה עיקרי: 06 המגזר הציבורי

מגיש: שר המשפטים

א' באדר ב' התשפ"ד
11 במרץ 2024

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה: הארכת כהונת שרה כחברה בוועדה לבחירת שופטים בנוסף לשר המשפטים

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

סעיף 4 (א) לחוק-יסוד: השפיטה (להלן - "חוק-היסוד") קובע כי שופט יתמנה בידי נשיא המדינה לפי בחירה של ועדה לבחירת שופטים. סעיף 4 (ב) לחוק-היסוד קובע כי הוועדה תהיה של תשעה חברים, שהם נשיא בית המשפט העליון, שני שופטים אחרים של בית המשפט העליון שיבחר חבר שופטיו, שר המשפטים ושר אחר שתקבע הממשלה, שני חברי כנסת שתבחר הכנסת ושני נציגים של לשכת עורכי הדין שתבחר המועצה הארצית של הלשכה; שר המשפטים יהיה יושב ראש הוועדה.

ביום 16.11.2023 התקבלה החלטת ממשלה מס' 1068 ולפיה השרה אורית מלכה סטרוק תכהן כחברה בוועדה לבחירת שופטים עד ליום ה' באדר ב' התשפ"ד (15.3.2024).

בהחלטה זו מוצע לקבוע כי כהונתה של השרה אורית מלכה סטרוק כחברה בוועדה לבחירת שופטים תוארך בארבעה חודשים נוספים עד ליום ט' בתמוז התשפ"ד (15.7.2024), בנוסף לשר המשפטים המכהן כיושב ראש הוועדה מכח חוק-היסוד.

יצוין כי מינוי זה עומד בדרישת סעיף 6(א3) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד – 1984, לפיו לפחות אחד מנציגי הממשלה בוועדה תהיה אישה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

1. כאמור, השרה אורית מלכה סטרוק מונתה כשרה החברה בוועדה לבחירת שופטים לתקופה של ארבעה חודשים וכעת מוצע כי כבוד השרה תמשיך לכהן כחברה מטעם הממשלה, לתקופה של ארבעה חודשים נוספים, עד ליום ט' בתמוז התשפ"ד (15.7.2024).
2. חוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (לחלף: "חוק בתי המשפט"), קובע בסעיף 6, הוראות לענין משך הכהונה של חלק מחברי הוועדה הנבחרים: כך, ביחס לחברי הכנסת החברים בוועדה נקבע שיכהנו כל עוד הם חברי כנסת ועד שהכנסת החדשה תבחר חברים אחרים במקומם; ביחס לנציגי לשכת עורכי הדין נקבע שיכהנו לתקופה של שלוש שנים; ביחס לשני שופטי בית המשפט העליון נקבע שיכהנו לתקופה של שלוש שנים. אולם, לענין משך כהונת השר הנוסף המכהן בוועדה לבחירת שופטים, בנוסף לשר המשפטים – אין כל הוראה המתיריחסת לתקופה הכהונה.
3. יחד עם האמור, החלטת הממשלה על תקופת הכהונה של השר הנוסף החבר בוועדה היא החלטה מנהלית עליה חלים כללי המשפט המנהלי.
4. בהקשר זה יצוין כי מינוי קצוב לתקופה קצרה, וכל שכן כשהוא מינוי חוזר, קרי: מינוי לשיעורין, מעורר קושי רב בכלל, וביחס לוועדה לבחירת שופטים – בפרט. זאת, על רקע חשיבותה ורגישותה של עבודת הוועדה, אשר באו לידי ביטוי בין היתר בכך שבהתאם לסעיף 6א לחוק, על נציגי הוועדה, לרבות נציג הממשלה, להפעיל שיקול דעת עצמאי, מבלי חשש שהחלטה זו או אחרת שלו עשויה להשפיע על תמיכת חברי הממשלה בהארכה נוספת של תפקידו. לכן, היה מקום, לשם הגשמת התכליות העומדות ביסוד ההסדרים הנדונים, לערוך מינוי קבוע, ולא מינוי קצר מועד כמפורט לעיל. מינוי לתקופה קצרה ולשיעורין אינו מתיישב עם התכליות האמורות.
5. אולם, על רקע שיקול הדעת הרחב שנתון כאמור לממשלה ביחס למינוי זה ובשים לב לאילוצים הפוליטיים הקונקרטיים כפי שהוצגו והצורך החיוני בהמשך הפעילות התקינה של הוועדה, עמדתנו היא כי בנסיבות החריגות שנוצרו, מינוי נוסף ושני לפרק זמן כאמור, אינו עולה, בעת הזו, לכדי מניעה משפטית.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

ההחלטה וחוות הדעת המשפטית הנלווית הועברו לידיעת הלשכה המשפטית של משרד ראש הממשלה והלשכה המשפטית של משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות ולא התקבלו הערות.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

לעמדת היועצת המשפטית של משרד המשפטים, אין מניעה משפטית לאישור ההצעה.

לאה קובר, עו"ד
היועצת המשפטית למשרד המשפטים

ל' אדר א תשפ"ד

10 מרץ 2024